

Spis treści

Wprowadzenie	9
--------------------	---

I. Wokół kobiecości, męskości i mediów – przegląd dyskursu interdyscyplinarnego

Rozdział 1. Koncepcje wyjaśniające pochodzenie różnic płciowych ...	17
1.1. Biologiczne determinanty płci	17
1.2. Psychologiczne modele kobiecości i męskości	24
1.3. Płeć kulturowa	28
1.4. Powstawanie różnic międzypłciowych w świetle wybranych koncepcji	31
1.4.1. Koncepcje ewolucjonistyczne	32
1.4.2. Teoria historii życia oraz młodzieńczego przejścia	37
1.4.3. Koncepcje poznawczo-rozwojowe oraz teorie społecznego uczenia się	39
1.4.4. Koncepcje psychoanalityczne	42
1.4.5. Koncepcja strukturalno-społeczna	47
1.4.6. Konstruktywizm społeczny	49
1.5. Podsumowanie	52
Rozdział 2. Czynniki konstruujące rodzaj – tożsamość, role i stereotypy płci	54
2.1. Tożsamość płciowa i rodzajowa – ustalenia terminologiczne ..	54
2.2. Role związane z płcią	57
2.3. Pojęcie stereotypu	61
2.3.1. Stereotypy płci – źródła i treść	64
2.3.2. Struktura stereotypów płci	70
2.3.3. Stereotypy tradycyjne i egalitarne	71
2.4. Podsumowanie	75

Rozdział 3. Seksualizacja kultury a wzorce kobiecości i męskości	76
3.1. Nowe sposoby kreowania tożsamości w płynnej nowoczesności oraz seksualizacja mainstreamu kultury – uwagi wstępne	78
3.2. Seksualizacja – dyskursy definicyjne	87
3.3. Mechanizmy działania seksualizacji	90
3.4. Konsekwencje seksualizacji	92
3.5. Seksualizacja i przemiany sfery seksualnej a młodzi ludzie	94
3.6. Przepis na kobiecość i męskość, czyli stereotypy + „sexy look”	104
3.6.1. Środki masowego przekazu jako twórcy tożsamości kobiet i mężczyzn	104
3.6.2. „Kobieta z mopem” i „męczyzna z aktówką” – wzorce kobiecości i męskości w mediach	107
3.6.3. Poprawić, upiększyć, ozdobić – ciało jako projekt zorientowany estetycznie	111
3.7. Podsumowanie	116

II. Kobiecość i męskość w narracjach młodych dorosłych

Rozdział 4. Koncepcja metodologiczna badań własnych	123
4.1. Cel i przedmiot badań oraz podstawowe pojęcia używane w pracy	123
4.2. Wyróżnione problemy badawcze	127
4.3. Charakter i procedura badań	129
4.4. Wczesna dorosłość jako etap w życiu człowieka	131
4.5. Charakterystyka badanej grupy	135
Rozdział 5. Kobiecość i męskość w relacjach badanych	138
5.1. Ewolucja kobiecości i męskości w narracjach badanych	138
5.2. Wzorce kobiecości i męskości promowane w mediach oraz sposoby adaptacji do obowiązujących kanonów atrakcyjności w narracjach badanych	152
5.3. Pojęcie atrakcyjności oraz sposoby jej zwiększania w narracjach badanych	165
5.3.1. Wyznaczniki atrakcyjności fizycznej i seksualnej oraz ocena własnej atrakcyjności przez badanych	166
5.3.2. Atrakcyjność jako kapitał społeczny	179
5.3.3. Medialne wzory urody oraz sposoby upodabniania się do nich w narracjach badanych	184
5.4. Seksualizacja i zjawiska z nią związane w narracjach badanych	196

5.4.1. Seksualizacja oraz wiążące się z nią zagrożenia w narracjach badanych	197
5.4.2. Cena „bycia sexy” – zseksualizowane wizerunki kobiet i mężczyzn w narracjach badanych	213
5.5. Wnioski i wskazania dla praktyki pedagogicznej	227
5.5.1. Wnioski końcowe z badań	227
5.5.2. Rekomendacje dla praktyki pedagogicznej oraz przyszłe kierunki badań	242
Zakończenie	245
Aneks. Dyspozycje do indywidualnego wywiadu częściowo ustrukturalizowanego	247
Bibliografia	249
Indeks osobowy	277
Spis schematów i tabel	287
Summary	289